

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quomodo intelligendum sit illud. Volui congregare filios tuos, & noluisti, &
illud. Qui vult omnes homines saluos fieri. B. C

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

ILLI SENTENTIAE QVA DICTVM
est. Dei voluntatem non posse cassari. quæ ipse est. quæ-
dam videntur obuiare.

DISTINCT. XLVI. A

HIC oritur quæstio. Dictum est enim in supe- *Psalm. 113.*
rioribus, & authoritatibus communium,
quod voluntas Dei, quæ ipse est, quæ beneplä-
citum ei⁹ vocatur, cassari non potest: quia illa vo-
luntate fecit quæcunque voluit in cælo & in ter-
ra: cui teste Apostolo nihil resistit. Quæritur ergo
quomodo accipiēdum sit, quod Apostolus de Do- *Aug. c. 97.*
mino ait: Qui vult omnes homines saluos fieri. *ip. princip.*
Cum enim non omnes salvi fiant, sed plures dam- *enchiridit.*
nentur, videtur utique non fieri quod Deus vult *Rom. 9. d.*
fieri, humana sc. voluntate impediente volunta- *I. Tim. 2. b.*
tem Dei. Dominus quoque in Euang. impiam ci-
uitatem compellans: Quoties, inquit, volui con- *Ibid. paulo*
gregare filios tuos sicut gallina congregat pullos
sub alis, & nolueristi? Ita etiā hæc dicuntur tanquam
Dei voluntas superata sit hominum volūtate: &
infirmissimis nolendo impedientibus nō potue-
rit facere potentissimus quod volebat. Vbi est er-
go illa omnipotentia, qua in cælo, & in terra, se-
cundum Prophetam, omnia quæcunque voluit
fecit? & quomodo voluntati eius secundum Apo-
stolum nihil resistit, si colligere filios Hierusalem
voluit, & non fecit? Hæc enim prædictis pluri-
mum obuiare videntur.

Solutio quo modo intelligendum sit illud: Volui congrega-
re & nolueristi. B

Sed audiamus solutionem: ac primum quomo-
do accipiendum sit illud quod Dominus ait, vi-
deamus. Non n. ex eo sensu illud dictum est vt ait
Aug. in Ench. prædicta quæstionē soluens, quasi *Cap. 97. in*
Dominus voluerit congregare filios Hierusalem: *fno.*
& nō sit factū q̄ voluit, q̄a ipsa noluerit, sed poti⁹

R 5 ipsa

ipsa quidem filios suos ab ipso colligi nosuit, qua
tamen nolēte filios eius collegit ipse omnes quos
Psalm. 112. voluit: quia in cælo & in terra non quædam vo-
luit & fecit, quædam vero voluit & non fecit,
sed omnia quæcunque voluit fecit: ut sit sensus:
Quoties volui congregare filios tuos & noluisti,
id est, quotquot congregavi mea voluntate sem-
per efficaci, te nolēte feci. Ecce in euidēti positum
est, quæ illa Domini verba superiorib. nō repugnant.
Quomodo intelligendum sit illud: Qui vult omnes homines
saluos fieri.

C

1. Tim. 2. 6.

Nunc videre restat, quomodo etiam præmissa
verba Apost. prædictis non contradicant: qui Deo
Iohannes ait: Vult omnes homines saluos fieri. Quo-
rum occasione verborum multi à veritate devia-
uerunt, dicentes, Deum multa velle fieri quæ nō
fiant. Sed non est intelligendum ea ratione illud
esse dictum, quasi Deus velit aliquos saluari & nō
saluētur. Quis enim tam impiè desipiat, vt dicat
Deum malas hominū voluntates quas voluerit,
& quando voluerit, & ubi voluerit in bonum nō
posse conuertere? Non est utique verum quod in
Psal. dicitur, quæcunque voluit fecit, si aliqua vo-
luit, & nō fecit: & quod est indignius, ideo non fe-
cit, quoniam ne fieret quod volebat omnipotens,

*Cap. 10. in-
Eph. by id.
in princip.*

voluntas hominis impediuit. Ideoq; cum audim⁹,
& in sacris literis legimus, quod velit omnes ho-
mines saluos fieri: non tamen ideo debemus om-
nipotentissimæ Dei voluntati aliquid derogare,
sed intelligere quod scriptum est: Vult omnes sal-
uos fieri: tanquā diceretur, nullū hominē fieri sal-
uum, nisi quæ saluū fieri ipse voluerit: nō q; nullus
fiat saluus nisi quem velit saluari: & ideo rogā-
dus est, vt velit: quod necesse est fieri, si voluerit.
Nō est n. credēdus omnipotens aliquid voluisse
fieri quod factū non sit. Sic etiā intelligitur illud.

Ilu-

*Ibidē fere
continuo.*

Illuminat omnem hominem venientem in hunc *Ioan.1.4*
 mundum: non quia nullus hominum est qui non
 illuminetur, sed quia nisi ab ipso nullus illuminatur.
 Potest & alio modo illud intelligi, dum tamē
 credere non cogamur omnipotentem aliquid fieri
 voluisse, factumq; non esse: qui sine ullis ambi- *Ibidem in fa-*
guitatibus siue in celo & in terra sicut veritas can n&c cap.103.
 git, omnia quæcumque voluit fecit: profecto face-
 re non voluit quæcumque non fecit. Ex his aperte
 ostenditur quod Deus ea voluntate quæ ipse est,
 non vult aliquid fieri quod non fiat, neque non
 fieri quod fiat.

*Vtrum mala Dei voluntate fiant, an eo
 nolente.*

D

Ideoque cum constet omnia bona quæ sunt,
 eius fieri voluntate, quæ si fieri nollet nullatenus
 fierent, rectè queri solet, vtrum & mala omnia
 quæ sunt id est peccata, Dei fiant voluntate: an
 nolente eo fiant? Super hoc diuersi varia sentien-
 tes sibi contradicere innenuntur. Alii enim dicunt
 quod Deus vult mala esse vel fieri, non tamen vult
 mala. Alii verò q; nec vult mala esse nec fieri. In hoc
 tamē cōueniunt & hi & illi, q; utiq; fatetur Deum
 mala nō velle. Vtriq; vero rationibus & authorita-
 tibus innituntur ad muniendā suam assertionem.

Quare dicunt quidam Deum velle mala esse vel fieri. E

Qui enim dicunt Deum mala velle esse vel fieri,
 suam his modis muniunt intentionem: Si enim,
 inquiunt, mala non esse vel non fieri vellet, nul-
 lo modo essent vel fierent: quia si vult ea non es-
 se vel non fieri, & nō potest id efficere, scil, vt non
 sint vel non fiant, voluntati eius & potentiaz ali-
 quid resistit, & nō est omnipotens, quia nō potest
 quod vult: sed impotēs est sicuti & nos sumus, qui
 quod volumus quandoq; non valemus. Sed quia
 omnipotens est, & in nullo impotens certū est nō
 posse fieri mala vel esse nisi eo volente. Quomodo
 enim